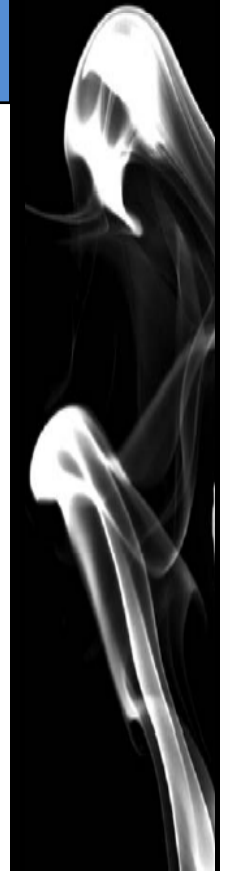

JORNADA DEL PROJECTE BIBE

27 d'octubre del 2010

PROJECTE BIBE

Finançat per Beca CNPT 07

Investigador Principal: Guadalupe Ortega

Grup d'investigadors

J.Luís Ballvé
M. Antonia Barceló
Cristina Castellà
Estela Díaz
Joan Lozano
Carlos Martín
Concepció Morera
Raúl Pérez
Guadalupe Ortega
Toni Pascual
Lourdes Rofés
Marc Saez
Araceli Valverde

Grup d'assessors

Carmen Cabezas
Mireia Jané
Esteve Saltó

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

JUSTIFICACIÓ

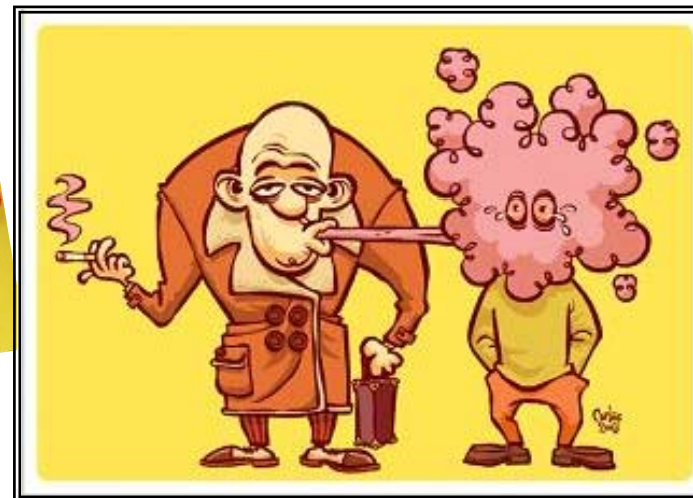
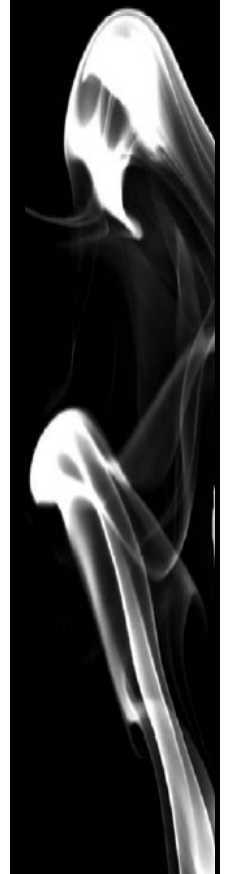

Tabaquisme passiu:

Exposició de les persones al

- FAT (fum ambiental de tabac)
- ACFT (aire contaminat pel fum del tabac)
- SHS: *Secondhand smoke* (fum expirat per un fumador)
- ETS : environmental tobacco smoke (fum ambiental del tabac)

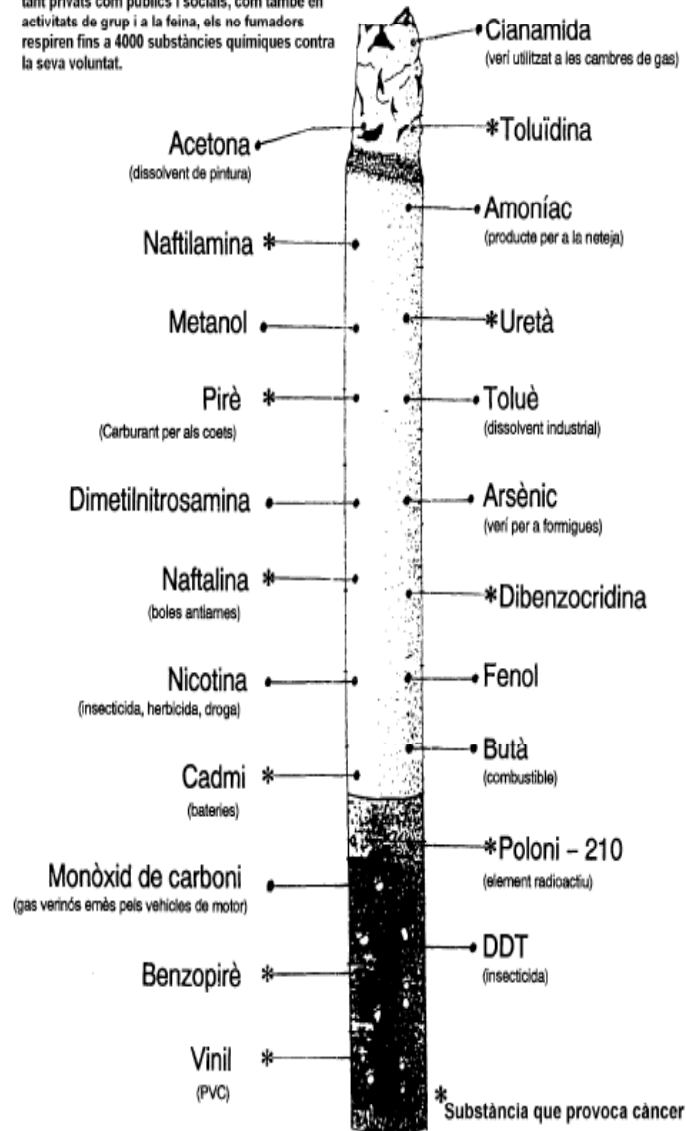
en espais tancats i de vegades en espais oberts

JUSTIFICACIÓ

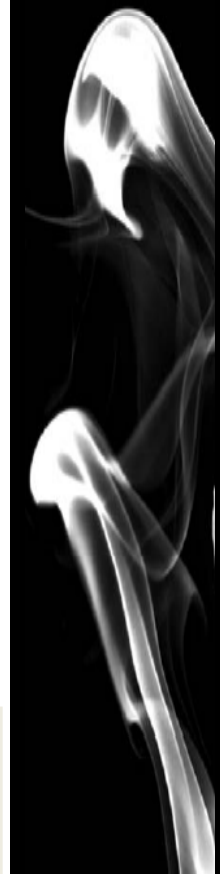
Quan inhaled el fum del tabac en espais tancats, tant privats com públics i socials, com també en activitats de grup i a la feina, els no fumadors respiren fins a 4000 substàncies químiques contra la seva voluntat.

* Activitat adaptada i traduïda de: Cancer Society of New Zealand Inc. and Health Promotion Services Branch Health Dept. of Western Australia.

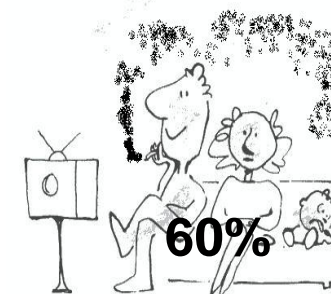
Quan inhalen el fum del tabac en espais tancats, els no fumadors respiren fins a **4.000 substàncies químiques** contra la seva voluntat.

PRIMERA CAUSA DE MORT EVITABLE A LA INFÀNCIA I CAUSA DE MORBIMORTALITAT

No hi ha nivell d'exposició lliure de risc

Exposició a la llar

ESCA 2006

Característiques pròpies de la infància

- Immadura immunitària i defensiva
- Major freqüència respiratòria
- Predisposició infeccions respiratòries

- **Fetus**

- Avortament espontani
- Prematuritat
- Baix pes en néixer
- Malformacions congènites del crani i de l'aparell urinari

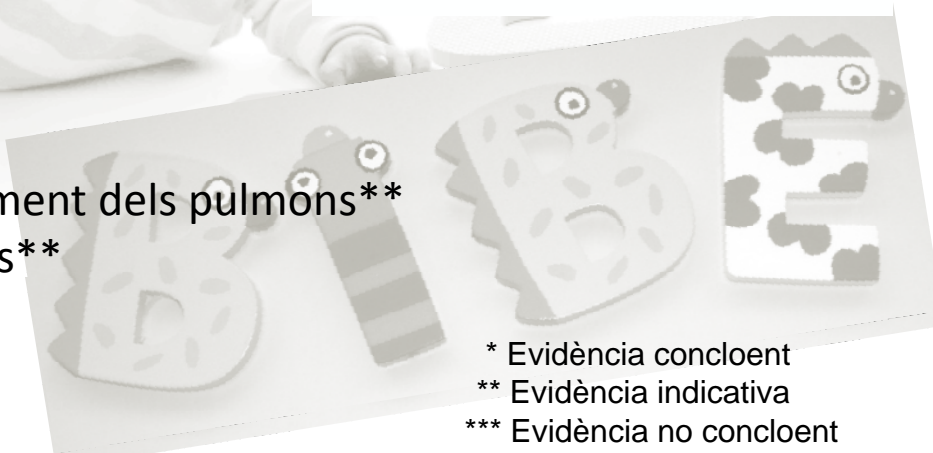

- **Lactants**

- Mort sobtada*

- **Nens**

- Tos habitual*
- Infeccions respiratòries*
- Agreujament de l'asma*
- Otitis mitjana*
- Major absentisme escolar
- Irritació ocular i nasal*
- Sensibilització al·lèrgica
- Desacceleració del creixement dels pulmons**
- Càncer cerebral i limfomes**
- Leucèmia infantil***

* Evidència conclouent
 ** Evidència indicativa
 *** Evidència no conclouent

- **Adults**

- Càncer (carcinogen del grup A)*
  - de pulmó*
  - de bufeta***
  - d'estómac***
  - de mama*
  - de si nasal*
  - de cèrvix uterina**
- Malaltia cardiovascular* (ictus**)
- Malaltia pulmonar obstructiva crònica*
- Asma i agreujament dels símptomes asmàtics*
- Baixa tolerància a l'exercici**

* Evidència conclouent
** Evidència indicativa
*** Evidència no conclouent

OBJECTIUS

- Objectiu principal:

Determinar l'efectivitat d'una actuació educativa oportunista breu, dirigida als pares i/o mares que fumen per reduir l'exposició dels bebès a l'ACFT

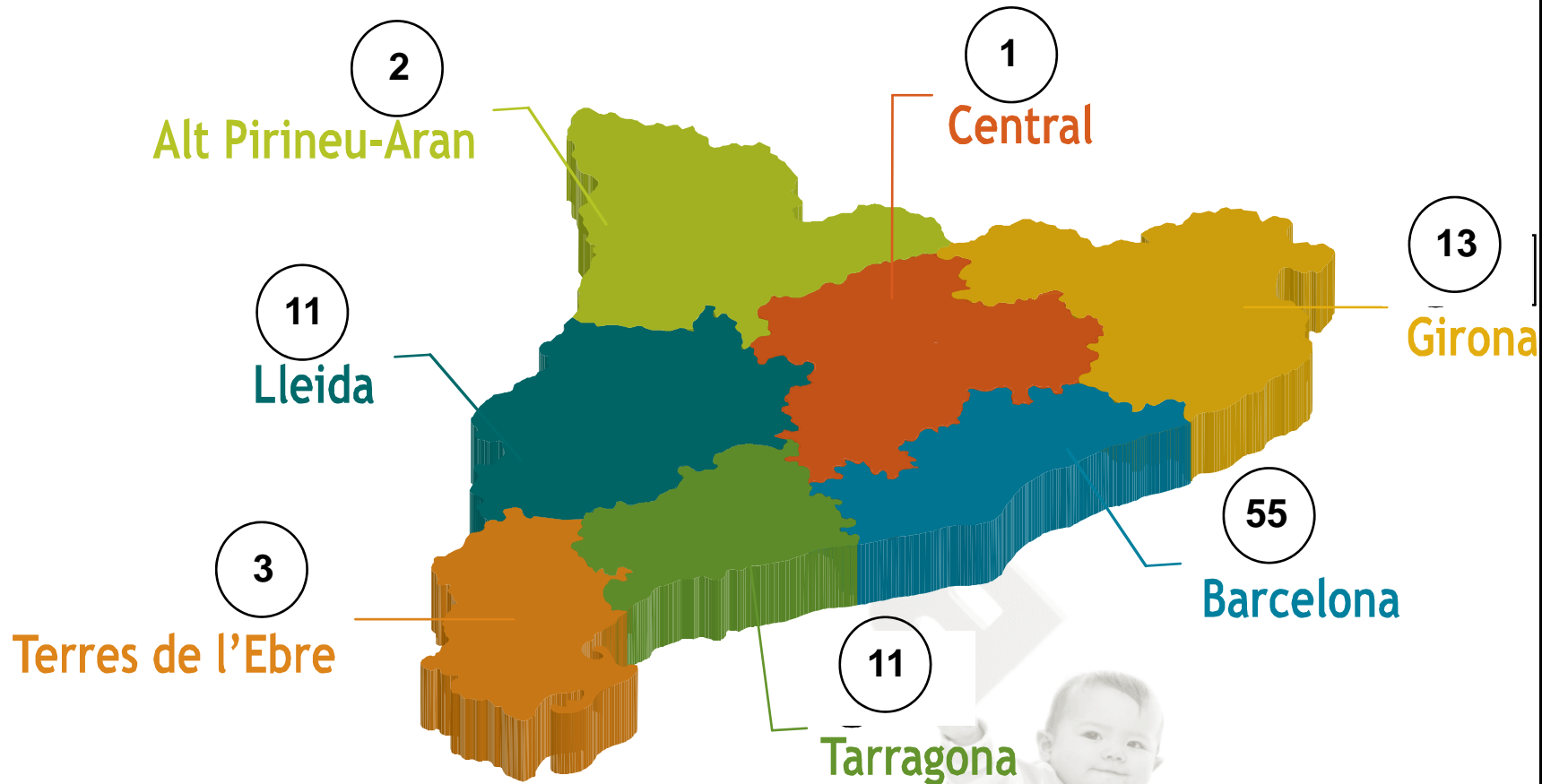
- Objectius secundaris:

- Reducció o abandonament del tabac de mare i/o pare
- Relació entre exposició a l'ACFT i principals variables

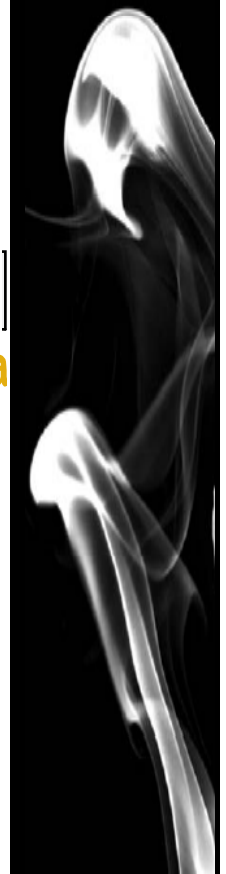

PARTICIPANTS

96 ABS de Catalunya

162 Equips de pediatria

CENTRES PARTICIPANTS

Alt Pirineu i Aran

ABS Pallars Sobirà, Sort
ABS La Seu d'Urgell

Lleida

ABS Alcarràs
ABS Almenar-Alfarràs-Alguaire
ABS Artesa de Segre
ABS Bellpuig
ABS Les Borges Blanques
ABS Lleida 1, Rambla Ferran
ABS Lleida 3, Eixample
ABS Lleida 6, Bordeta-Magraners
ABS Pla d'Urgell. Mollerusa
ABS Ponts
ABS Seròs (Lleida)

Camp de Tarragona

ABS Alt Camp-Oest, Alcover
ABS Les Borges del Camp
ABS Montroig del Camp
ABS Reus 2, St. Pere
ABS Salou
ABS Sta. Coloma de Queralt
ABS Tarragona 2, Torreforta/La Granja
ABS Tarragona 3, Jaume I
ABS Tarragona 5, St. Pere i St. Pau
ABS Tarragona 6, Tàrraco
ABS Vila-Seca

Terres de l'Ebre

ABS Amposta, Sta. Bàrbara
ABS Tortosa 1 Est, El Temple
ABS Tortosa 2 Oest i Roquetes

Catalunya Central

ABS Manresa 4, Sagrada Família

Girona

ABS Anglès
ABS Banyoles
ABS Breda-Hostalric
ABS Figueres
ABS Girona 2, Can Gibert del Pla
ABS Girona 3 CAP Montilivi
ABS La Bisbal de l'Empordà
ABS Palafrugell
ABS Palamòs-Calonge
ABS Roses
ABS St. Joan les F., Valls d'en Bas-Hostoles
ABS Sta. Coloma de Farners
ABS Torroella de Montgri

Barcelonès

ABS Alt Mogent
ABS Badalona 1, Martí i Julià
ABS Badalona 5, Sant Roc
ABS Badalona 8 i 10 Nova Lloreda
ABS Badalona 9, Apenins-Montigalà
ABS Badalona 11, Bufalà -Canyet
ABS Badalona 12, Morera de Pomar
ABS Barberà del Vallès
ABS Barcelona 2-K, Sagrada Família
ABS Barcelona 5-C, Bonaplata (Sarrià)
ABS Barcelona 5-E, 6H Vallcarca-St Gervasi
ABS Barcelona 6-C, 6E Larrard
ABS Barcelona 7-A, Sanllehy
ABS Barcelona 8-A i 8-C Vilapicina i Turó
ABS Barcelona CAP Maragall
ABS Barcelona 9-D, Sant Andreu
ABS Barcelona 10-A, Vila Olímpica
ABS Barcelona 10-B, Ramón Turró
ABS Barcelona 10-G, El Clot
ABS Calella

Barcelonès

ABS Cardedeu-Cànoves
ABS Castelldefels 2, Can Bou
ABS Corbera de Llobregat
ABS Cornellà St. Idelfons
ABS Cubelles-Cunit
ABS Garraf Rural, Roquetes
ABS Garraf Rural, Sant Pere de Ribes
ABS La Llagosta
ABS La Roca del Vallès
ABS L'Hospitalet de Ll. 5, M. C. Verdaguer
ABS L'Hospitalet de Ll. 7, Florida Nord
ABS L'Hospitalet de Ll. 11, Gornal
ABS Lloret-Tossa
ABS Mataró 1, La Riera
ABS Mollet del Vallès 1-Est, Can Pantiquet
ABS Mollet del Vallès 2-Oest, Plana Lledó
ABS Montgat-Tiana
ABS Montornès-Montmeló
ABS Ripollet
ABS Sabadell 3-B, Nord
ABS Sitges
ABS St. Adrià de Besos 2, La Mina
ABS St. Feliu de Ll. 1, El Pla
ABS St. Feliu de Ll. 2, Rambla
ABS St. Fost de Campsentelles-Martorelles
ABS St. Quirze del Valles
ABS Terrassa B, Est
ABS Terrassa D, Oest i Can Trias-Ernest
Lluch
ABS Terrassa F-Nord
ABS Terrassa G - Sud, Can Jofresa
ABS Tordera
ABS Vall de Tenes
ABS Viladecans 2 Maria Bernades
ABS Vilanova i la Geltrú 1, Sant Joan

CRONOGRAMA

Prova pilot
9 ABS
20 equips

**FASE A: Preparació, disseny i prova pilot
2008**

REVISIÓ MATERIALS I CIRCUITS

**FASE B: Inici i desenvolupament de l'estudi
maig- desembre 2009**

FASE C:

- **Anàlisi de dades**

Anàlisi de dades/Interpretació: gener - juny 2010

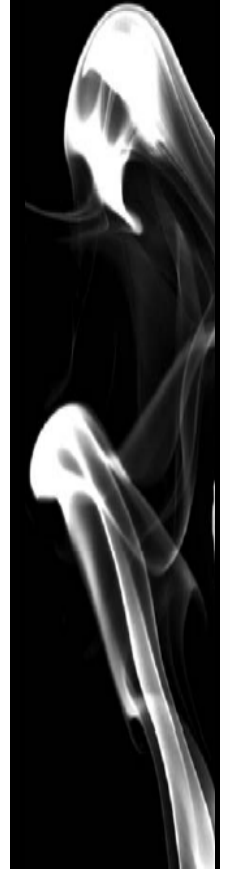
**Anàlisi nicotina en mostres de cabell: maig-set.
2010**

MATERIAL I MÈTODES

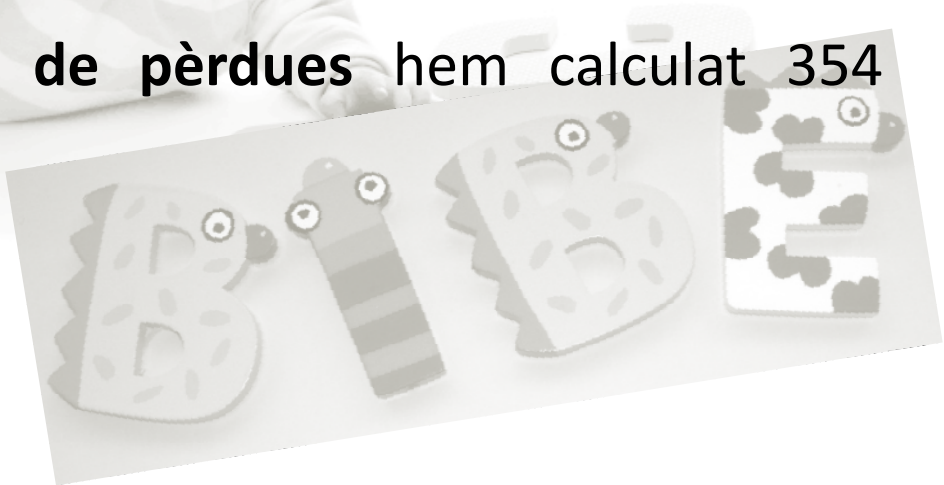
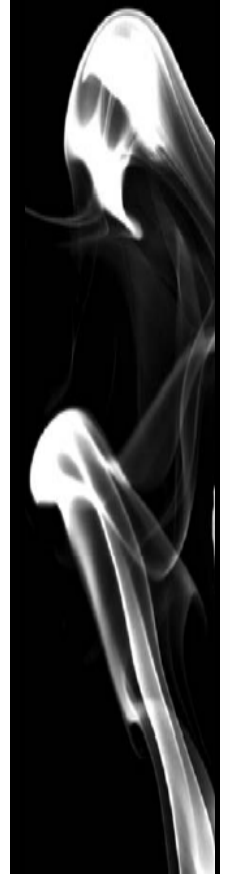
- Assaig clínic controlat aleatoritzat per conglomerats (GC i GI) obert i multicèntric
- Unitat bàsica assistencial (pediatra i/o infermeria pediàtrica)
- **1123 bebès** < de 18 mesos (531 intervenció i 592 control)

CÀLCUL DEL TAMANY MOSTRAL

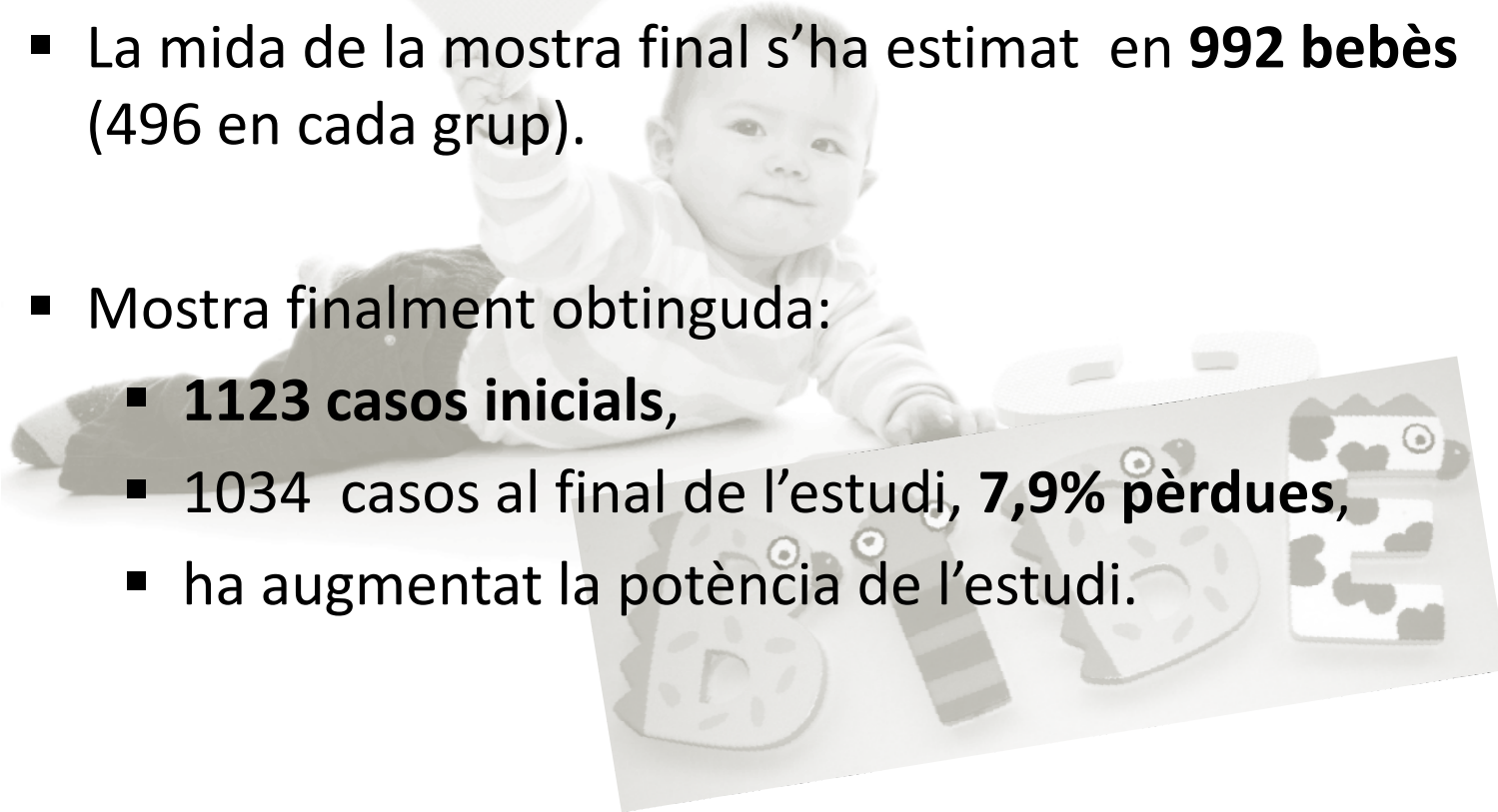
- A partir de les dades de l'**estudi pilot** fet amb **46 nadons** amb una mitjana de **nicotina** de **6,83 ng/mg** (DE=8,8).
- Assumint una diferència de mitjanes del 30% entre la nicotina del GI i del GC.
- Amb un risc alfa del 0,05 i una potència de un 80% es necessiten 295 nadons per grup.
- Preveient un **20% de pèrdues** hem calculat 354 nadons en cada grup

CÀLCUL DEL TAMANY MOSTRAL

- **Assaig aleatoritzat per conglomerats:** per a una mida de conglomerat de 8 es calcula un efecte del disseny que correspon a un factor de 1,4.
- La mida de la mostra final s'ha estimat en **992 bebès** (496 en cada grup).
- Mostra finalment obtinguda:
  - **1123 casos inicials,**
  - 1034 casos al final de l'estudi, **7,9% pèrdues,**
  - ha augmentat la potència de l'estudi.

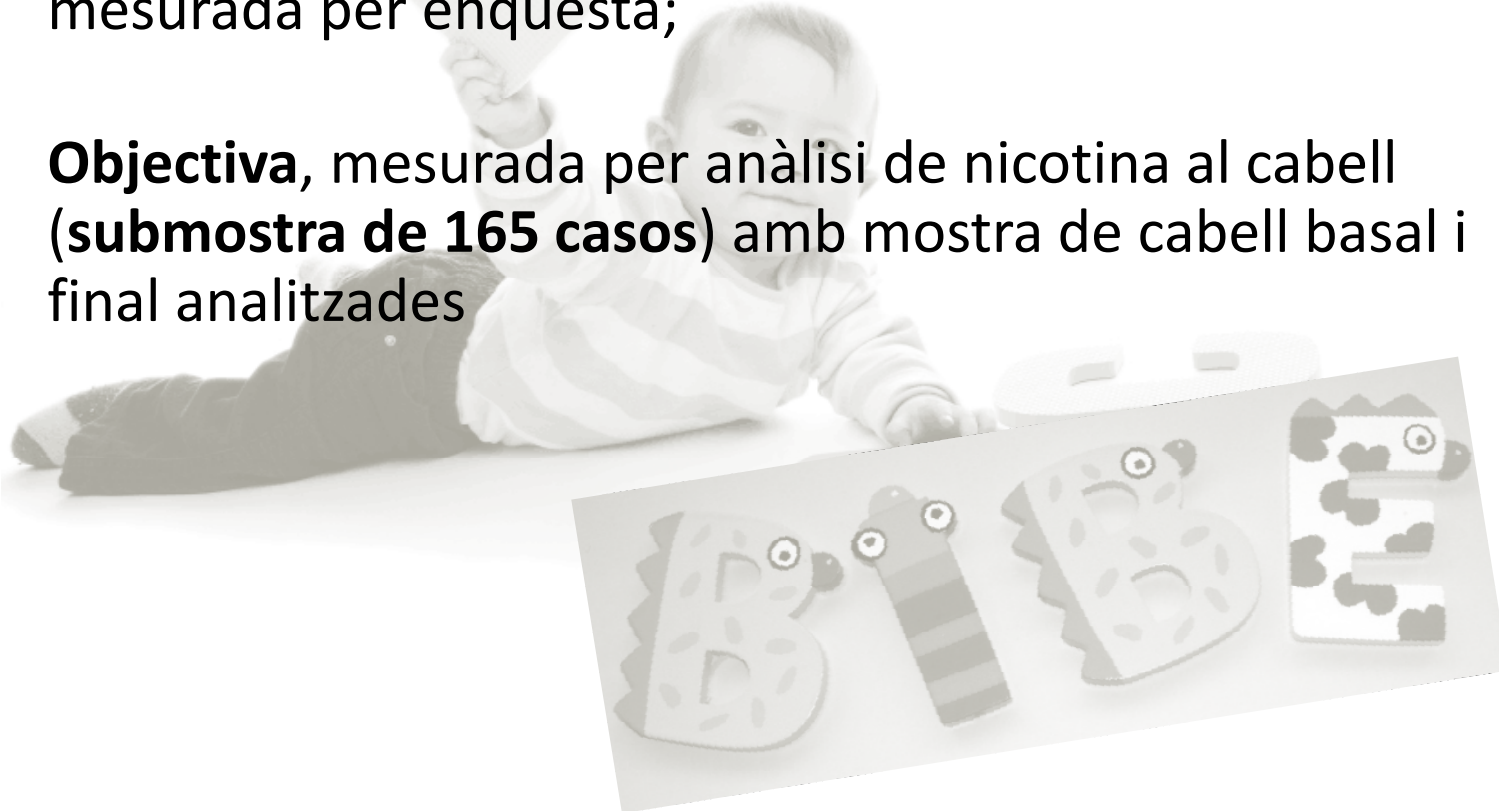

MATERIAL I MÈTODES

Dificultat per analitzar la nicotina a tots els cabells:
mesura de l'efectivitat amb dos n diferents:

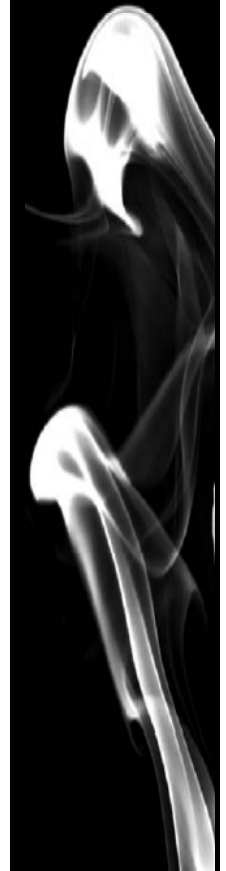
- **Subjectiva**, declarada pels progenitors (**1123 casos**) mesurada per enquesta;
- **Objectiva**, mesurada per anàlisi de nicotina al cabell (**submostra de 165 casos**) amb mostra de cabell basal i final analitzades

ANÀLISI ESTADÍSTICA

- **Anàlisis estadístiques:**
  - Estadístics del Grup de Recerca en Estadística, Economia Aplicada i Salut (GRECS) de la Universitat de Girona
  - Tècnic de Salut de l'IDIAP
- **Base de dades** construïda mitjançant el paquet SPSS v 15.
- **Anàlisis descriptives i contrastació d'hipòtesis estadístiques** es realitzaran també mitjançant aquest programa (v 18).
- Per a la **modelització** posterior, es recorrerà a l'entorn de programari lliure R (versió 11.0 o posterior).

1. ANÀLISI DESCRIPTIU BASAL

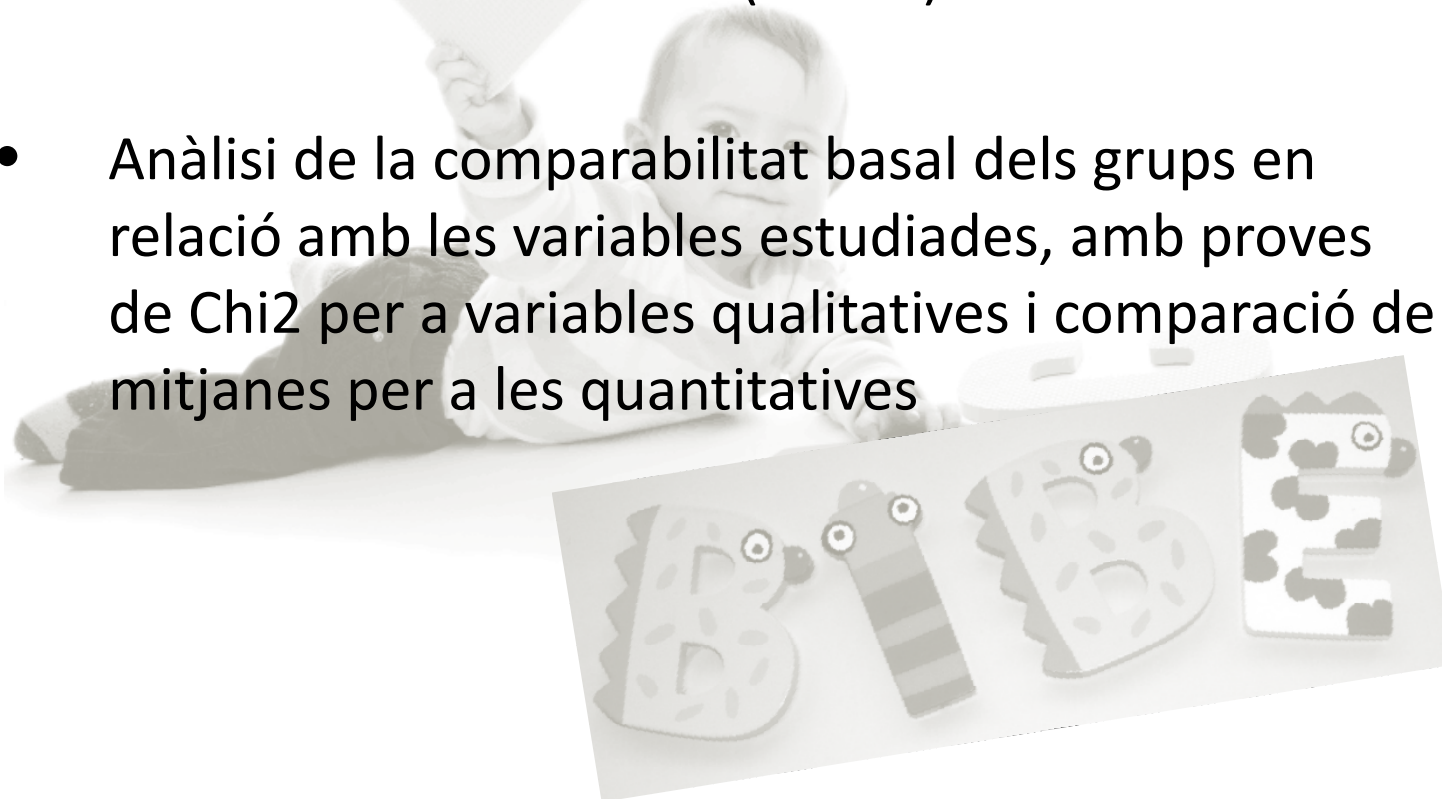
- **DADES SUBJECTIVES** (enquestes basals)
  - S'han analitzat les dades de totes les variables obtingudes per enquesta.
- **DADES OBJECTIVES** (anàlisi dels cabells)
  - S'han analitzat les dades de nicotina basals

Per a totes dues, s'utilitzen les proves de χ^2 per a variables qualitatives i comparació de mitjanes per a les quantitatives

2. ANÀLISI COMPARATIU

- Grup Control (GC) / Grup Intervenció (GI)
- Mostra amb anàlisi de nicotina (n=165)/ Mostra sense anàlisi de nicotina (n=958)
- Anàlisi de la comparabilitat basal dels grups en relació amb les variables estudiades, amb proves de Chi2 per a variables qualitatives i comparació de mitjanes per a les quantitatives

3. DESCRIBRE L'EFECTE DE LA INTERVENCIÓ

- Canvis en la conducta preventiva dels progenitors
- Canvis en la exposició de nicotina mitjançant l'anàlisi de la nicotina post- intervenció

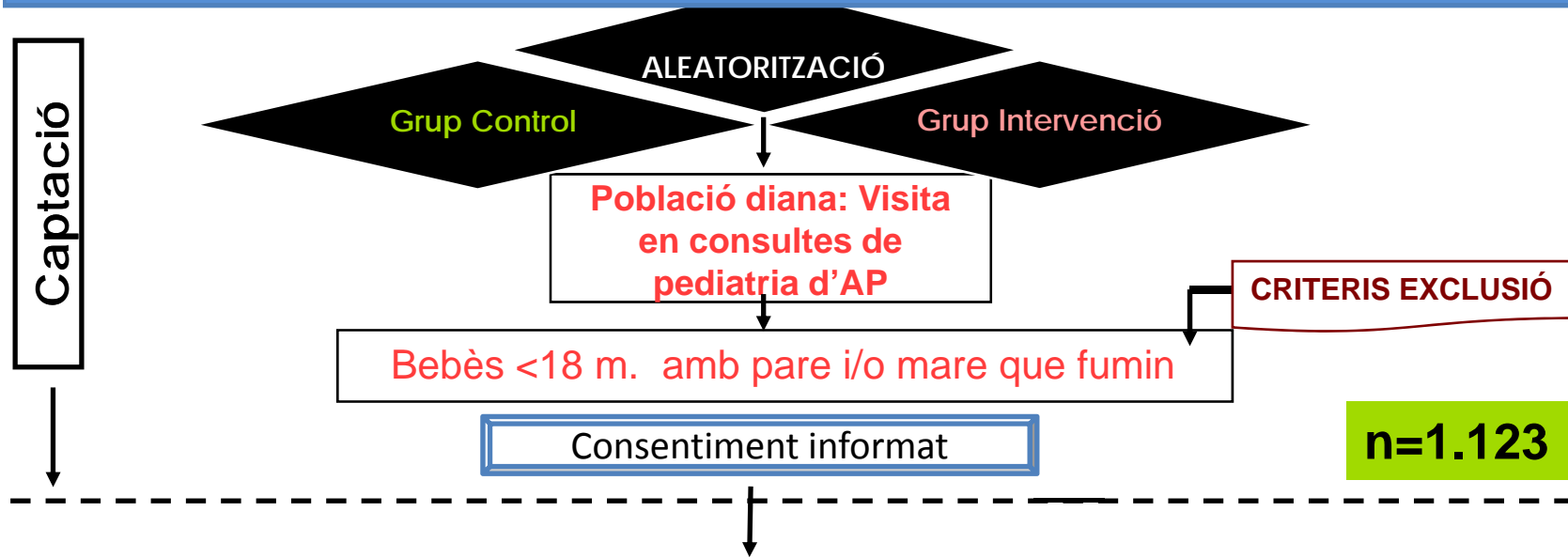
Primer s'ha fet l'estimació de l'efecte sobre les variables de resposta sense ajustar per altres variables

4. ESTIMACIÓ DE L'EFECTE AJUSTAT: MODEL MULTIVARIANT MULTINIVELL

- **Variable dependent o principal:** exposició en el nen a través de la mesura de la nicotina a cabell al final de l'estudi
- Resta pendent valorar la utilització com a variable dependent:
  - les diferències entre nicotina final i basal i/o
  - el canvi de nivell de no exposat a exposat (variable dicotòmica)

ALGORITME DE L'ESTUDI

CRITERIS INCLUSIÓ/EXCLUSIÓ

CRITERIS D'INCLUSIÓ:

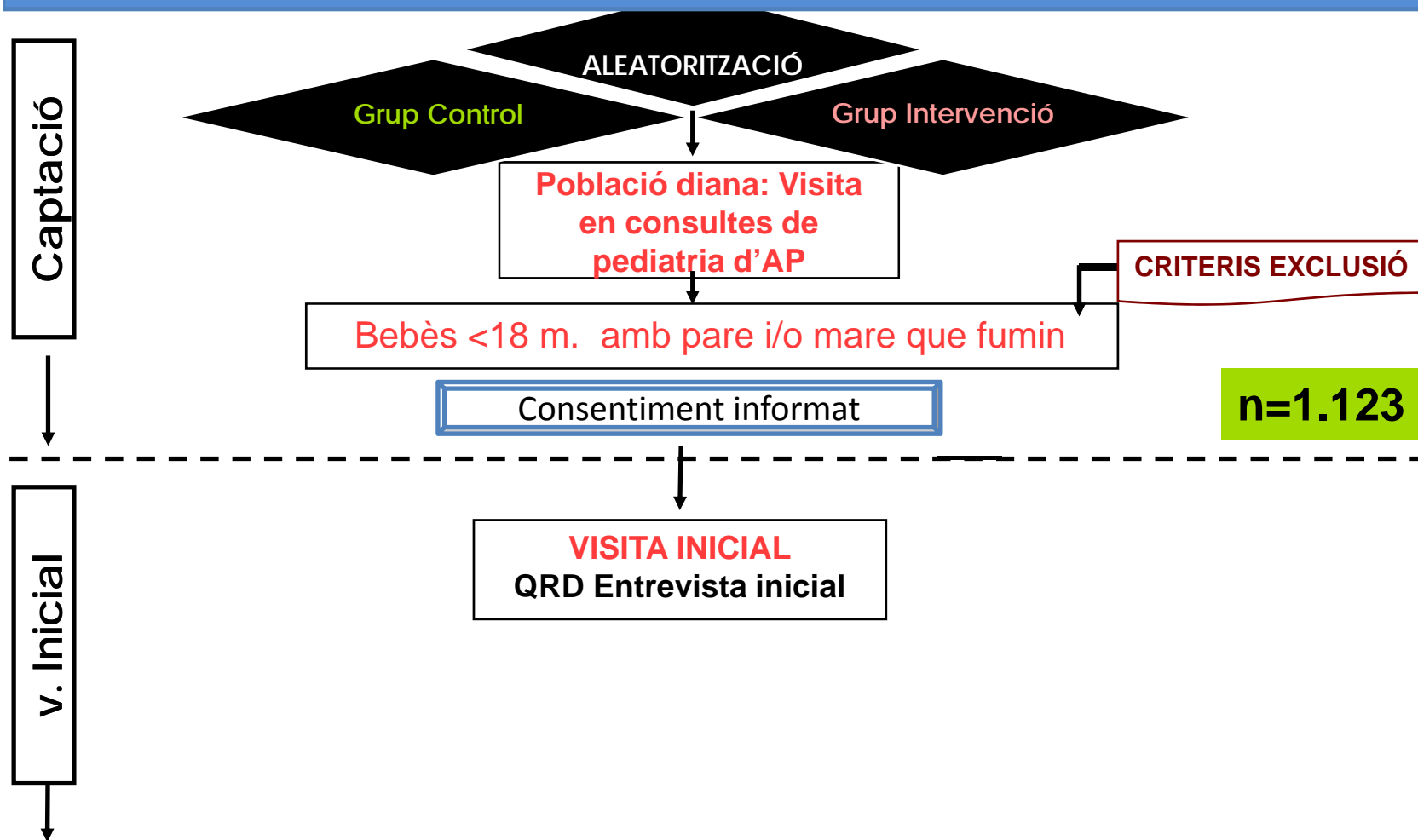
- Bebès fins a 18 mesos amb pare i/o la mare que responguin afirmativament a la pregunta “Vostè o la seva parella fumen?” i donin el consentiment informat per escrit.

CRITERIS D'EXCLUSIÓ:

- Malalties psiquiàtriques dels pares
- Pares amb addiccions a altres substàncies
- No pertànyer al “cupo”
- Pare i/o mare en deshabituació tabàquica en visita inicial.

ALGORITME DE L'ESTUDI

*QRD: Quadern de recollida de dades

QRD Visita Inicial

CARACTERÍSTIQUES DEL BEBÈ

Edat, sexe, pes i antecedents malalties relacionats amb TP

Nucli de convivència

Antecedents de TP durant embaràs i lactància materna

CARACTERÍSTIQUES DEL NADÓ

1. Data de naixement: / / 2. Sexe: Dona Home 3. Pes en nèixer: , kg

4. Ha estat diagnosticat d'alguna de les malalties següents?

Sí, d'alguna (marqueu les que correspongui) No, cap NS/NC

- Bronquitis Asma
 Pneumònia Rinitis al·lèrgica
 Otitis Dermatits atòpica
 Sinusitis Tos-ferina

NUCLI DE CONVIVÈNCIA

5. Quantes persones viuen a casa vostra, incloent-hi el nadó? 2 3 4 5 5 o més

6 Qui són aquestes persones?

Mare Pare Company/a Germans Avi Àvia Altres _____

7. Nombre de germans 0 1 2 3 4 5 més de 5

Edat germà 1: 0-1 anys 2-6 anys 7-12 anys 13-17 anys 18 o més

Edat germà 2: 0-1 anys 2-6 anys 7-12 anys 13-17 anys 18 o més

Edat germà 3: 0-1 anys 2-6 anys 7-12 anys 13-17 anys 18 o més

8. On dorm amb més freqüència el nadó?

Sol, a la seva habitació Amb els pares Amb els germans Altres _____

Durant l'embaràs fumava:

9. La mare? Sí No NS/NC Va reduir el consum de tabac? Sí No NS/NC

10. El pare? Sí No NS/NC Va reduir el consum de tabac? Sí No NS/NC

11. Rep o ha rebut lactància materna? Sí No

En cas afirmatiu, durant la lactància fumava

12. La mare? Sí No NS/NC Va reduir el consum de tabac? Sí No NS/NC

13. El pare? Sí No NS/NC Va reduir el consum de tabac? Sí No NS/NC

QRD Visita Inicial

CUIDADOR PRINCIPAL

Parentiu

Edat

Variables soci-demogràfiques

Condicció de fumador o no

Si fuma, variables relacionades amb el consum

CARACTERÍSTIQUES DE LA PERSONA QUE TÉ PRINCIPAL CURA DEL NADÓ (qui acudeix a la consulta o, si vénen dues, qui passa més hores amb el nadó)

14. Parentiu de la persona que en té cura

Mare Pare Company/a Avi Àvia Altre _____

15. Data naixement: / / Sexe: Dona Home

16. País naixement: Espanya Altres Especifique-ho: _____

17. Estat civil actual: Solter/a Casat/ada o en parella Separat/da o divorciat/ada Vidu/a NS/NC

18. Quin és el màxim nivell d'estudi que té (NO LLEGIU LES ALTERNATIVES)

- No sap llegir ni escriure
 No ha cursat estudis, però sap llegir i escriure
 Estudis primaris incomplets (6è d'EGB o similar)
 Estudis primaris complets (EGB, graduat escolar o batxillerat elemental)
 Educació secundària obligatòria (ESO)
 Estudis secundaris (BUP, COU, PREU o batxillerat del pla nou)
 FP II i cicles formatius o fons de garantia social
 Estudis universitaris de grau mig (diplomats)
 Estudis universitaris de grau superior (licenciats)
 Educació especial
 Altre possibilitat (especifiqueu-la) _____
 No ho sap o no contesta (NS/NC)

19. Quina és la seva situació laboral actual?

- Treballa Aturat/ada Incapacitat/ada o amb invalidesa permanent
 Jubilat/ada Mestre/essa de casa Estudiant Altres possibilitats NS/NC

20. Ocupació que ha realitzat durant més temps: _____

21. Fumeu actualment:

- No, mai no he fumat
 He fumat però fa MÉS D'UN ANY que no fumo
 He fumat però fa MENYS D'UN ANY que no fumo
 Sí, fumo actualment
- } passeu a la pregunta 27

22. Quantes cigarretes fumeu diàriament? 1-10 11-20 21-30 31-40 > 40

23. Després de llevar-vos, quan fumeu la primera cigarreta del dia?

- En els primers 5 minuts Entre 6-30 minuts
 Entre 31-60 minuts Més d'una hora després

24. A quina edat vau començar a fumar? _____ anys

25. Heu intentat deixar de fumar alguna vegada?

- No 1-3 intents 4 o més intents Només durant els embarassos

26. Heu pensat deixar de fumar?

- Sí, en els pròxims 30 dies i ho he intentat almenys una vegada l'últim any (PREPARACIÓ)
 Sí, ens els pròxims 30 dies, però no ho he intentat cap vegada l'últim any (CONTEMPLACIÓ)
 Sí, durant els pròxims sis mesos (CONTEMPLACIÓ)
 No, no he pensat en deixar-ho (PRECONTEMPLACIÓ)

QRD Visita Inicial

CUIDADOR SECUNDARI

Parentiu

Edat

Variables soci-demogràfiques

Condicció de fumador o no

Si fuma, variables relacionades amb el consum

Codi Nadó:

CARACTERÍSTIQUES DE LA PERSONA QUE EN TÉ CURA EN SEGONA INSTÀNCIA (només si acudeix a la consulta)

27. Parentiu de la persona que en té cura
 Mare Pare Company/a Avi Àvia Altre _____
28. Data naixement: / / Sexe: Dona Home
29. País naixement: Espanya Altres Especifique-ho: _____
30. Estat civil actual: Solter/a Casat/ada o en parella Separat/da o divorciat/ada Vidu/a NS/NC
31. Quin és el màxim nivell d'estudi que té (NO LLEGIU LES ALTERNATIVES)
 No sap llegir ni escriure
 No ha cursat estudis, però sap llegir i escriure
 Estudis primaris incomplets (6è d'EGB o similar)
 Estudis primaris complets (EGB, graduat escolar o batxillerat elemental)
 Educació secundària obligatòria (ESO)
 Estudis secundaris (BUP, COU, PREU o batxillerat del pla nou)
 FP II i cicles formatius o fons de garantia social
 Estudis universitaris de grau mig (diplomats)
 Estudis universitaris de grau superior (licenciats)
 Educació especial
 Altre possibilitat (especifiqueu-la) _____
 No ho sap o no contesta (NS/NC)
32. Quina és la seva situació laboral actual:
 Treballa Aturat/ada Incapacitat/ada o amb invalidesa permanent
 Jubilat/ada Mestre/essa de casa Estudiant Altres possibilitats NS/NC
33. Ocupació que ha realitzat durant més temps: _____
- 34. Fumeu actualment:**
 No, mai no he fumat
 He fumat però fa MÉS D'UN ANY que no fumo
 He fumat però fa MENYS D'UN ANY que no fumo } passeu a la pregunta 40
 Sí, fumo actualment
35. Quantes cigarretes fumeu diàriament? 1-10 11-20 21-30 31-40 > 40
36. Després de llevar-vos, quan fumeu la primera cigarreta del dia?
 En els primers 5 minuts Entre 6-30 minuts
 Entre 31-60 minuts Més d'una hora després
37. A quina edat vau començar a fumar? _____ anys
38. Heu intentat deixar de fumar alguna vegada?
 No 1-3 intents 4 o més intents Només durant els embarassos
39. Heu pensat deixar de fumar?
 Sí, en els pròxims 30 dies i ho he intentat almenys una vegada l'últim any (PREPARACIÓ)
 Sí, en els pròxims 30 dies, però no ho he intentat cap vegada l'últim any (CONTEMPLACIÓ)
 Sí, durant els pròxims sis mesos (CONTEMPLACIÓ)
 No, no he pensat en deixar-ho (PRECONTEMPLACIÓ)

QRD Visita Inicial

GRAU EXPOSICIÓ

Hàbit tabàquic familiar

- Persones que conviuen amb el bebè i fumen dintre de casa.
- Relació d'aquestes persones amb el nadó
- Número aproximat de cigarretes que fumen al dia aquestes persones.

Exposició dintre de casa:

- Nombre de cigarretes fumades aprox. dintre de casa seva, en un dia habitual
- Lloc habitual per fumar a la casa

Exposició fora de casa:

- Temps exposició del nadó al ACFT
- Lloc d'exposició

GRAU D'EXPOSICIÓ ACTUAL AL FUM AMBIENTAL DE TABAC (FAT)

HÀBIT TABÀQUIC FAMILIAR

40. Quantes persones que viuen a casa seva fumen? 0 1 2 3 4 5 5 o més
41. Si hi ha fumadors, quin parentiu tenen amb el vostre bebè aquestes persones? (Marqueu només les que fumen).
Escriviu al costat de les persones que heu assenyalat, quantes cigarretes fumen aproximadament en un dia normal.
☐ Mare	Nombre Cig/dia	☐ 1-10	☐ 11-20	☐ 21-30	☐ 31-40	☐ > 40
☐ Pare	Nombre Cig/dia	☐ 1-10	☐ 11-20	☐ 21-30	☐ 31-40	☐ > 40
☐ Company/a	Nombre Cig/dia	☐ 1-10	☐ 11-20	☐ 21-30	☐ 31-40	☐ > 40
☐ Germans	Nombre Cig/dia	☐ 1-10	☐ 11-20	☐ 21-30	☐ 31-40	☐ > 40
☐ Avi	Nombre Cig/dia	☐ 1-10	☐ 11-20	☐ 21-30	☐ 31-40	☐ > 40
☐ Àvia	Nombre Cig/dia	☐ 1-10	☐ 11-20	☐ 21-30	☐ 31-40	☐ > 40
☐ Altres	Nombre Cig/dia	☐ 1-10	☐ 11-20	☐ 21-30	☐ 31-40	☐ > 40
- especificar _____

EXPOSICIÓ DINTRE DE CASA

43. Quantes persones que visquin o acudeixin al vostre domicili freqüentment (3 o més dies a la setmana) fumen habitualment a l'interior de casa vostra? (sense comptar-hi els qui fumen sempre als balcons, terrasses o galeries)
- 0 1 2 3 4 5 5 o més
44. Si a casa vostra es fuma habitualment, quin parentiu tenen aquestes persones amb el vostre bebè? Marqueu tant els que viuen com els que acudeixen al vostre domicili freqüentment (3 o més dies a la setmana)
☐ Mare	☐ Company/a	☐ Avi	☐ Oncle/tia	☐ Altres (especificar)
☐ Pare	☐ Germans	☐ Àvia	☐ Cangur	_____
45. Quin és el nombre, en total, de cigarretes (aproximadament) que es fumen a l'interior de casa vostra, un dia qualsevol (sense comptar les persones que fumen als balcons, terrasses o galeries)?
- 0 1-5 6-10 11-15 16-20 > 20 cigarretes/dia
46. Si acostumen a fumar a casa, on solen fer-ho? (Pot marcar més d'una opció)
☐ A qualsevol lloc	☐ Al menjador	☐ A la cuina	☐ Al saló	☐ Al bany	☐ Balcó/Terrassa
☐ Safareig	☐ A altres llocs (especifiqueu-los) _____				

EXPOSICIÓ FORA DE CASA

47. Quant de temps, de mitjana diària, acostuma a estar el vostre nadó fora de casa, en ambients tancats amb fum de tabac?
1. Un dia entre setmana Mai Menys d'una hora 1-4 hores Més de 4 hores
2. Un dia de cap de setmana Mai Menys d'una hora 1-4 hores Més de 4 hores
48. En espai tancats, on penseu que el vostre nadó passa més temps exposat al fum ambiental del tabac? (podeu marcar més d'una opció)
☐ A casa	☐ En cafeteries i bars	☐ Al cotxe	☐ En restaurants
☐ En cases alienes (especifiqueu-les) _____	☐ Altres (especifiqueu-ho) _____		

QRD Visita Inicial

MESURES PER EVITAR

EXPOSICIÓ

A Casa:

Al Cotxe:

Al exterior:

En resum:

Coneixements i creences

MESURES PER EVITAR L'EXPOSICIÓ DINTRE I FORA DE CASA

49. Preneu alguna mesura per prevenir que el vostre nadó estigui exposat al fum del tabac?

Sí No NS/NC

↩ Quines?

(Marqueu amb una creu el que respongui la persona que en té cura)

50. Dintre de casa? (Pregunta oberta, marqueu les respostes sense donar-ne exemples)

- Fumar a casa però quan no hi és el nadó
- Fumar a casa però no en presència del nadó
- Fumar només en zones limitades de casa
- Ventilar les zones de la casa on es fuma
- Fumar a la finestra
- Fumar al balcó o a la terrassa amb la porta oberta
- Reduir-ne el consum dins de casa
- Demanar a les visites que no fumin dins de casa
- Fumar al balcó o a la terrassa amb la porta tancada
- Prohibir totalment que es fumi dins de casa
- Altres (especifiqueu-_____)
- NS/NC

51. Al cotxe? (Pregunta oberta, marqueu les respostes sense donar-ne exemples)

- No fumar al cotxe en presència del nadó
- Fumar al cotxe en presència del nadó, però amb la finestra oberta
- No fumar mai al cotxe
- Altres (especifiqueu-_____)
- NS/NC

52. Fora de casa? (Pregunta oberta, marqueu les respostes sense donar-ne exemples)

- Si podeu escollir, aneu a lloc on està prohibit fumar o no es fuma
- Quan aneu amb el nadó no aneu a espais tancats on es fumi
- No fumar en presència del nadó a l'exterior
- Altres (especifiqueu-_____)
- NS/NC

53. En resum, podriem dir que a casa vostre...? (Llegiu les opcions i marqueu amb una creu la que correspongui)

- Ningú pot fumar
- Només es pot fumar en alguns llocs de la casa
- Es pot fumar a tot arreu (no hi ha normes)
- NS/NC

54. Creieu que el fum del tabac pot perjudicar la salut del vostre fill o filla?

Gens Una mica Regular Bastant Molt

55. Creieu que el vostre fill o filla està exposat al fum ambiental el tabac?

Gens Una mica Regular Bastant Molt

QRD Visita Inicial
MESURES ÚTILS
NO ÚTILS

Mesures no útils

CASA

- Fumar a casa però quan no hi és el nadó
- Fumar a casa però no en presència del nadó
- Fumar només en zones limitades de casa
- Ventilar les zones de la casa on es fuma
- Fumar a la finestra
- Fumar al balcó o a la terrassa amb la porta oberta
- Reduir-ne el consum dins de casa

COTXE

- No fumar al cotxe en presència del nadó
- Fumar al cotxe en presència del nadó, però amb la finestra oberta

Mesures útils

CASA

- Demanar a les visites que no fumin dins de casa
- Fumar al balcó o a la terrassa amb la porta tancada
- Prohibir totalment que es fumi dins de casa

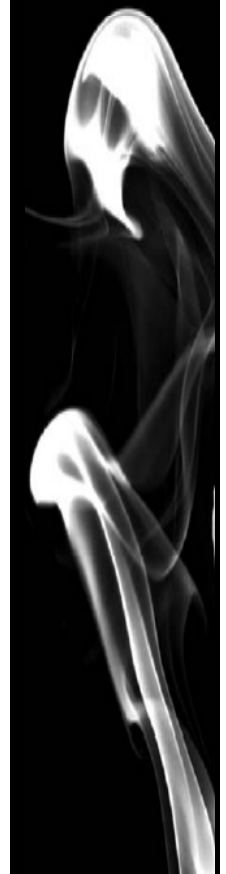
COTXE

- No fumar mai al cotxe

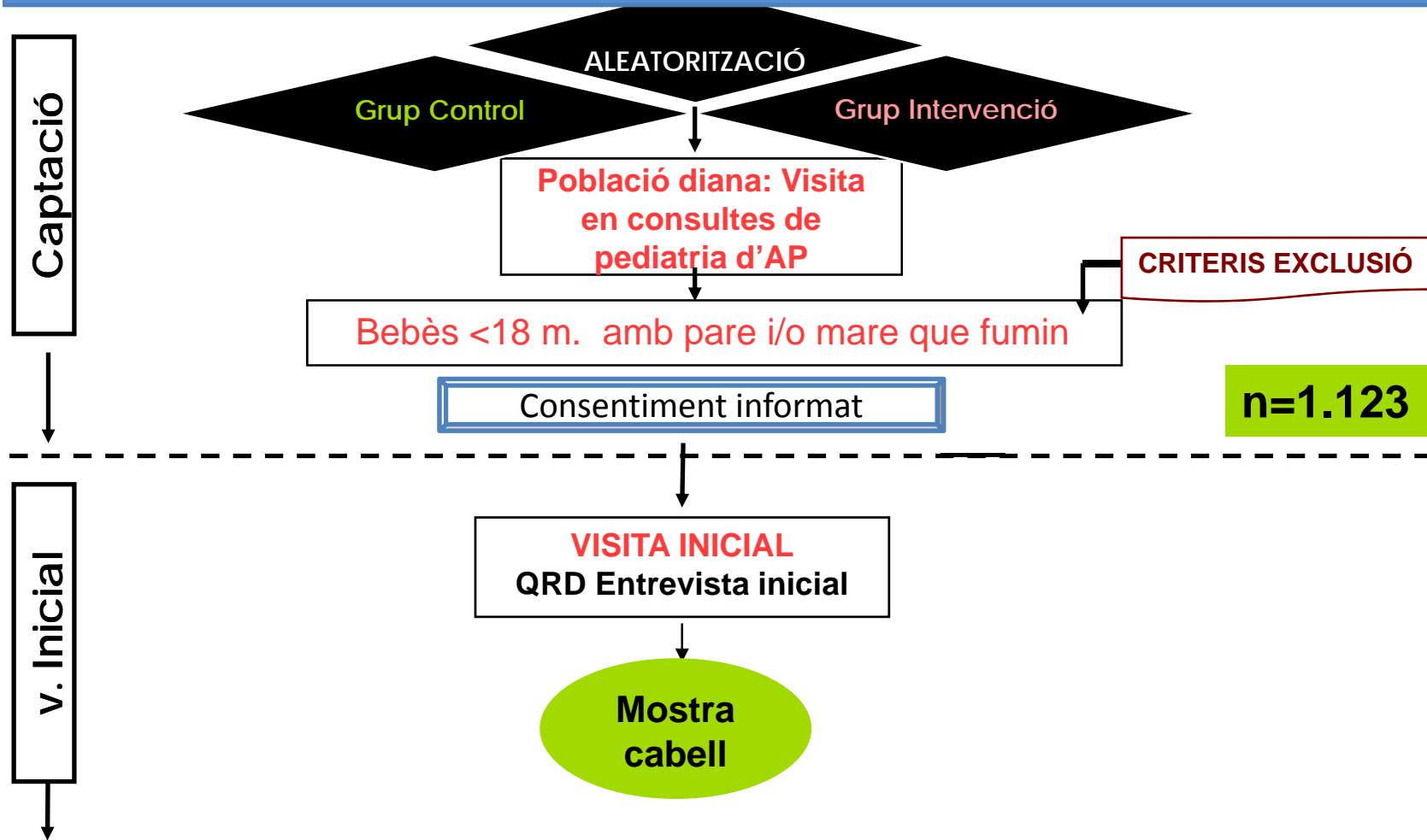
Mesures estalviadores de l'exposició

EXTERIOR

- Si podeu escollir, aneu a lloc on està prohibit fumar o no es fuma
- Quan aneu amb el nadó no aneu a espais tancats on es fumi
- No fumar en presència del nadó a l'exterior

ALGORITME DE L'ESTUDI

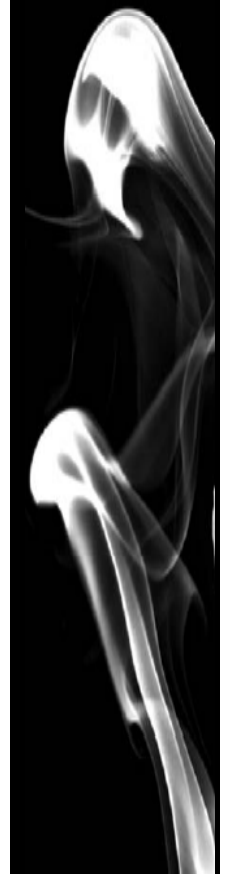
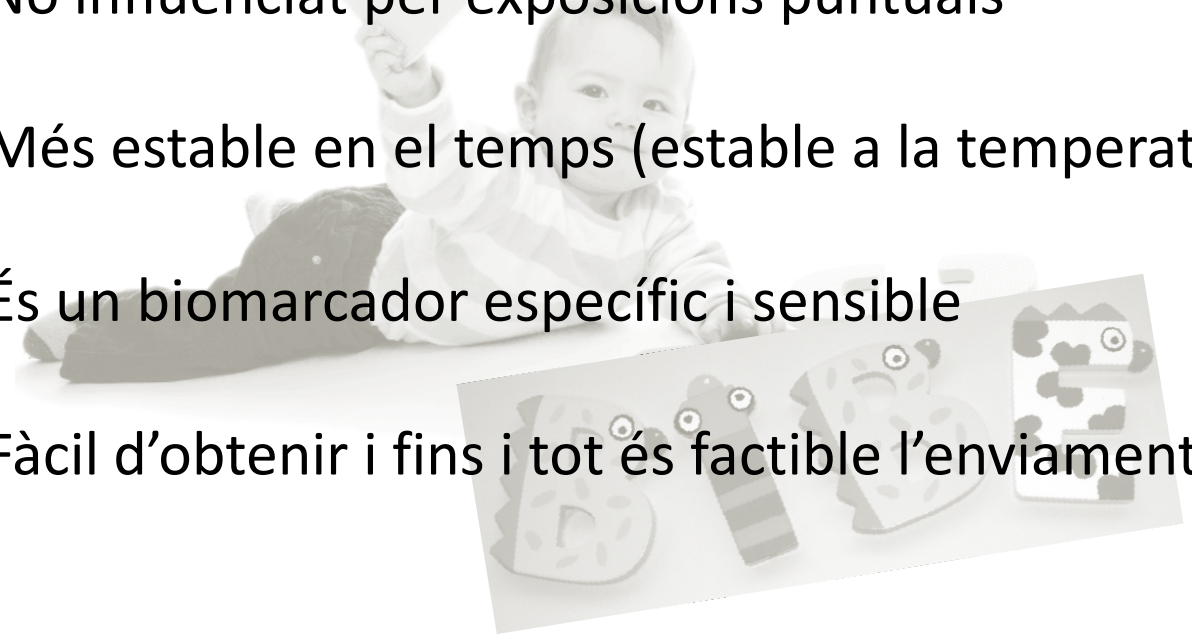

*QRD: Quadern de recollida de dades

PER QUÈ NICOTINA EN CABELL?

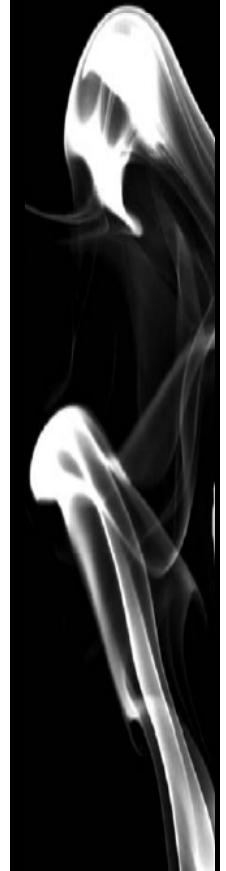
- Aporta millor informació a llarg termini:
1 cm de creixement capil·lar= 1 mes d'exposició al FAT
- No influenciat per exposicions puntuals
- Més estable en el temps (estable a la temperatura)
- És un biomarcador específic i sensible
- Fàcil d'obtenir i fins i tot és factible l'enviament per correu.

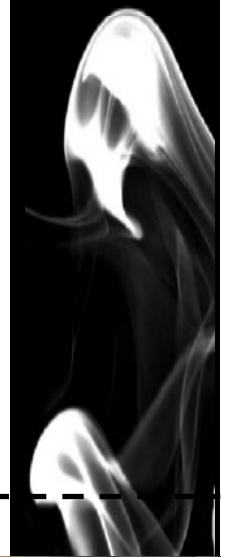
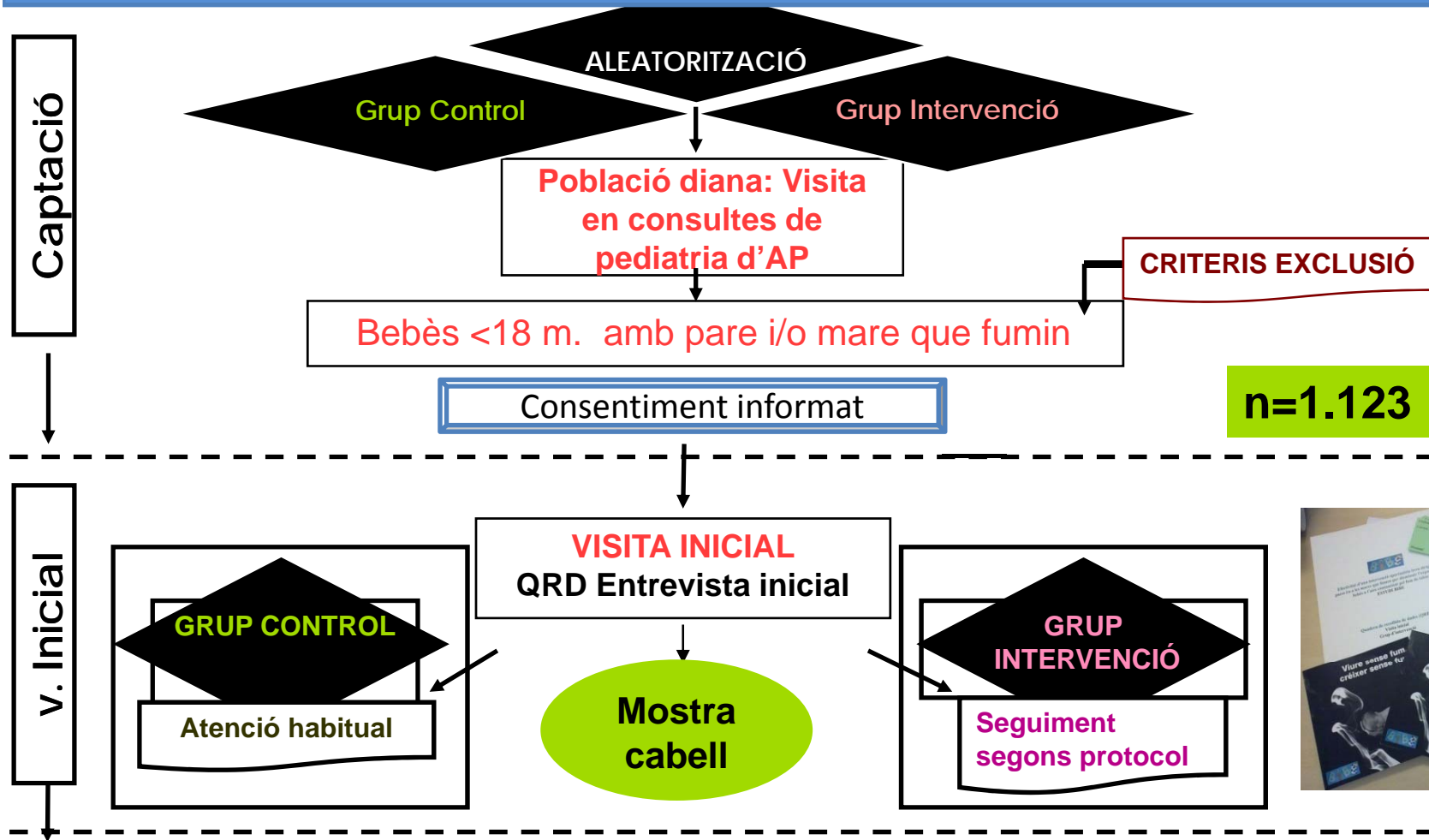
NIVELLS DE NICOTINA A CABELL

Exposició	Valors
No exposats	< 1ng
No fumadors exposats	1 ng - 10 ng
Fumadors	≥ 10 ng

ALGORITME DE L'ESTUDI

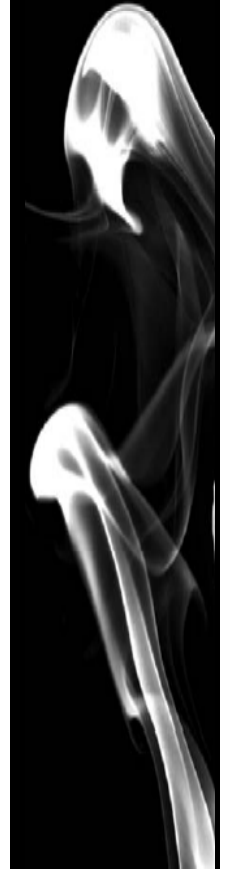
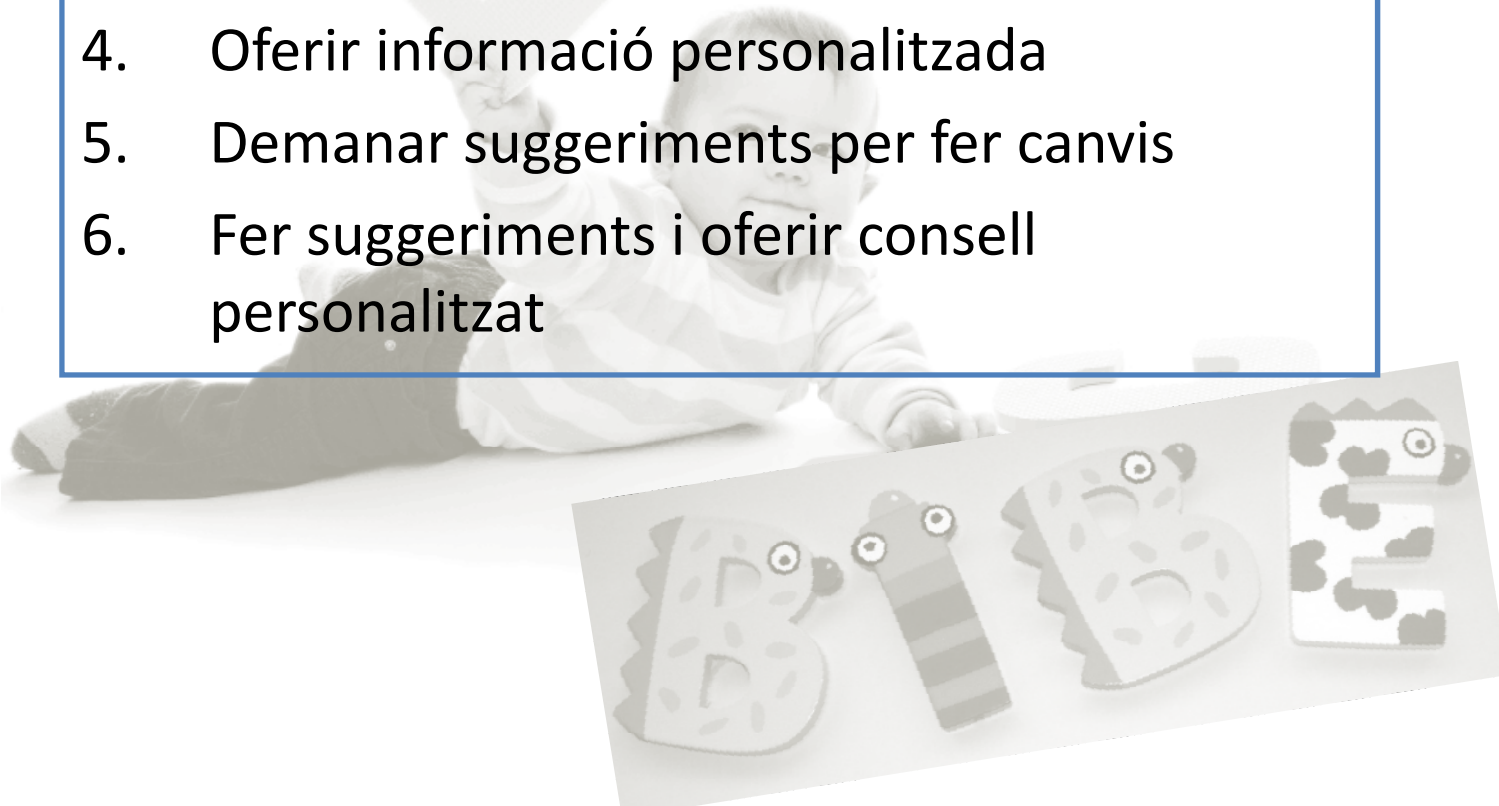
*QRD: Quadern de recollida de dades

ELEMENTS DE LA INTERVENCIÓ

1. Preguntar / esbrinar l'exposició
2. Valorar creences, desmuntar mites
3. Valorar coneixements
4. Oferir informació personalitzada
5. Demanar suggeriments per fer canvis
6. Fer suggeriments i oferir consell personalitzat

El tabaquisme passiu és conegut també com fum ambiental de tabac o fum de segona mà. Totes les cigarretes, cigars (puros) i pipes poden produir fum ambiental tòxic.

Sabeu que...?

- El fum ambiental de tabac està compost per al fum que exhaleu les persones que fumen i el que produeix la combustió de la cigarreta.
- El fum produït per la combustió passiva de la cigarreta és tòxic perquè conté una concentració elevada d'alguns components cancerígens i tòxics com l'arsènic, el cadmi, el quitrà, la nicotina, l'amoniac, el poloni 210, el cianur, el monòxid de carboni, etc.
- Molts d'aquests components poden causar efectes perjudicials per a la salut.

És més nociu el fum ambiental de tabac per als nens i nenes?

Sí

- Els infants respiren amb més freqüència que els adults; per això els entra més aire comparativament amb relació a la seva alçada i pes.
- Com que estan creixent, els infants són més sensibles als efectes del fum del tabac, el qual és especialment perillós per als pulmons i sistema immunològic.
- Moltes de les substàncies químiques del fum ambiental de tabac són irritants respiratoris i poden causar símptomes crònics com la tos, mucositat i sibilàncies, sobretot en els nadons i els infants.

PROTEGIU A QUI MÉS ESTIMEU

Per als infants, la principal font d'exposició al fum ambiental del tabac es produeix a la llar, ja que no poden evitar exposar-s'hi i depenen de la voluntat dels adults que els envolten.

NO HI HA CAP NIVELL SEGUR D'EXPOSICIÓ AL FUM AMBIENTAL DEL TABAC

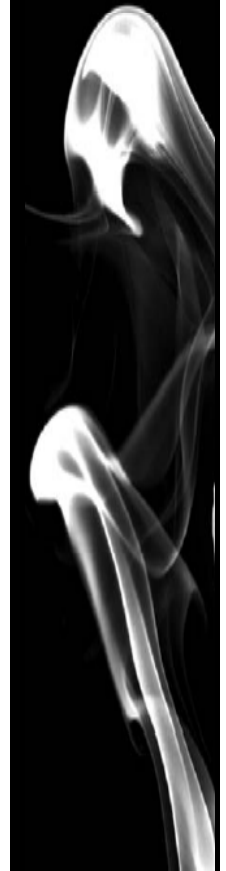
Què guanyarà el teu fill o filla si no està exposat al fum de tabac?

Podeu obtenir-ne molts **BENEFICIS** per a la salut.

- Durant l'embaràs, podeu disminuir la probabilitat que el nadó neixi prematurament.
- Millorareu el gust de la llet materna.
- El bebè tindrà menys risc de patir infeccions com amigdalitis, faringitis i pots disminuir la freqüència de tos.
- Evitareu la irritació dels ulls.
- El bebè redueix la probabilitat de patir malalties respiratòries com bronquitis i pneumònia.
- El nadó tindrà menys infeccions d'oïda ja que les otitis són més freqüents i duren més temps en els infants que estan exposats al fum ambiental de tabac. Les infeccions d'oïda són la causa més comuna de pèrdua d'audició en els nens.
- Reduireu el risc de la síndrome de la mort sobtada del lactant que, avui dia, és la causa principal de mort en nadons d'un mes a un any d'edat. No es coneixen els mecanismes que provoquen aquesta síndrome però se sap que el risc és més alt en els nadons exposats al fum de tabac.

Si vau deixar de fumar durant l'embaràs, enhorabona! El millor que podeu fer per a la vostra salut i la del nadó és continuar sense fumar.

No és correcte...

Aquestes mesures **NO** eviten l'exposició

A casa

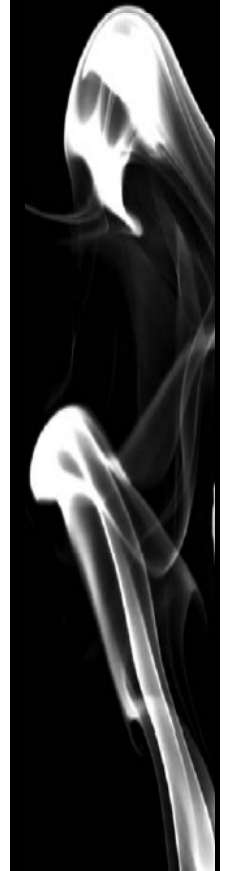

- Fumar a casa quan no hi és el nadó
- Fumar en zones limitades de la casa
- Fumar i ventilar la casa després
- Fumar amb la finestra oberta o la porta del balcó oberta

Al cotxe

- Fumar al cotxe quan no hi ha el nadó
- Fumar en presència del nadó però amb la finestra oberta

És correcte...

Aquestes mesures **SÍ** eviten l'exposició

Si fumeu...

A casa

- No ho feu a l'interior de l'habitatge, en cap de les habitacions
- Prohibiu als familiars i a les visites que fumin a casa vostra
- Fumeu sempre fora de la casa i si fuma en un balcó, galeria o terrassa, tanqueu la porta d'accés a l'habitatge

Al cotxe

- No fumeu mai al cotxe encara que el nadó no hi sigui

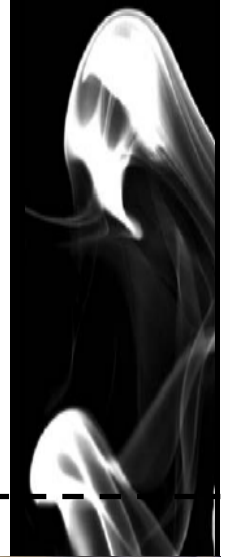
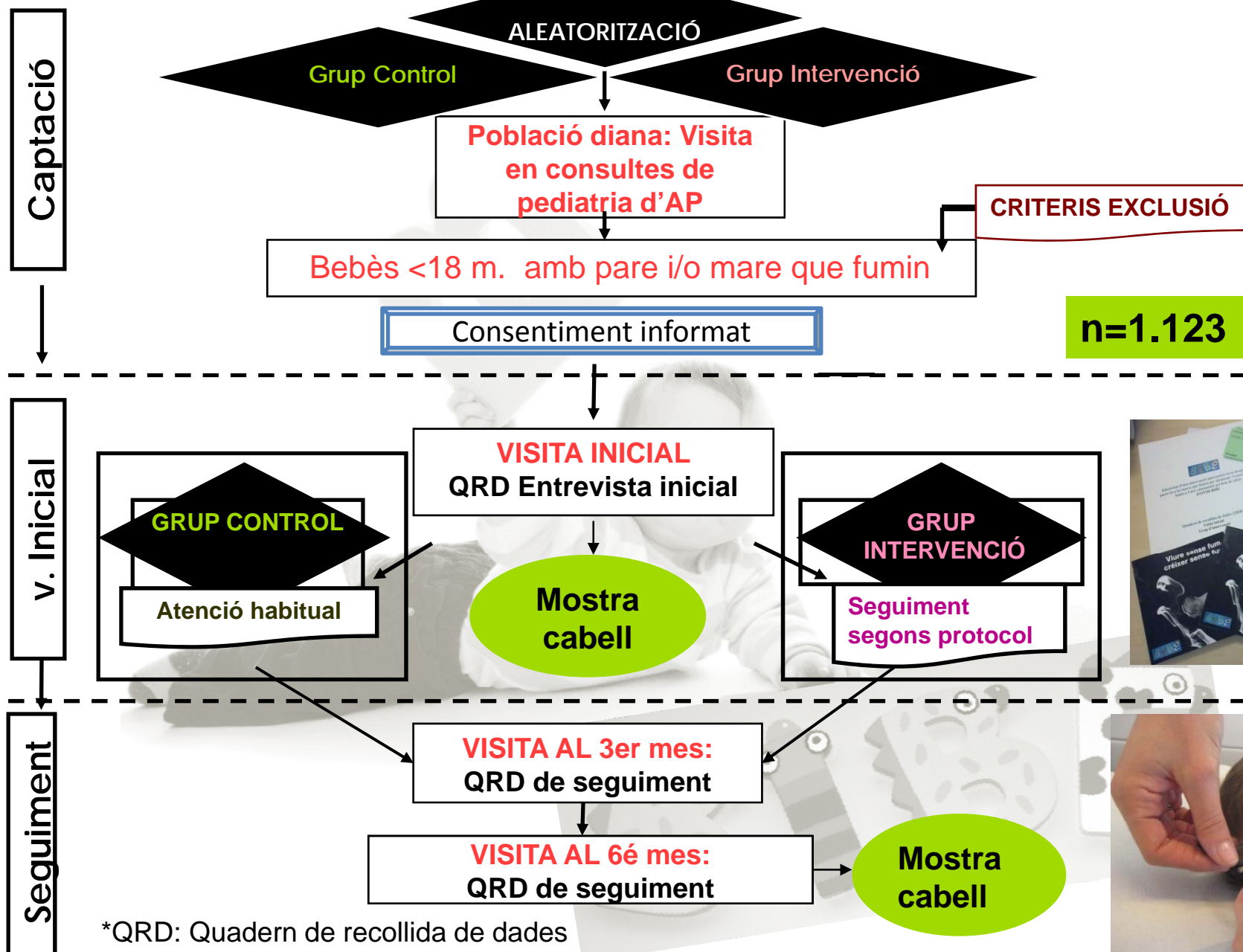
En llocs públics

- Quan aneu amb el nadó, eviteu els espais tancats on es fuma
- No fumeu en presència del nadó

ALGORITME DE L'ESTUDI

*QRD: Quadern de recollida de dades

QRD

Visita Seguiment 3 mesos

Seguiment en relació a la salut del nadó:
visites urgents hospitalàries:

visites urgents d'AP:

Mesures per prevenir l'exposició:

Canvis en condició de fumador entre les
persones que conviuen amb el bebè:

42101

VISITA SEGUIMENT
ALS 3 MESOS DE L'INICI DE L'ESTUDI

Data visita: / /

Codi Nadó:
Núm. grup   Núm. equip   Núm. nadó   Inicials nadó

En els últims tres mesos, el bebè ha tingut patologies agudes relacionades amb el tabaquisme passiu?
(Omplir amb dades del historial i/o de la informació que ens donin els cuidadors):

1. Visites Hospitalàries (URGÈNCIES) per patologies agudes:

No ha fet visites hospitalàries   Sí   Quantes?   0   1   2   3   més de 3

2. Motiu/s: Problemes respiratoris vies altes: refredat comú, rinofaringitis aguda, faringitis, amigdalitis, ...
 Problemes respiratoris vies baixes: laringitis, bronquitis aguda, asma, bronquiolitis, pneumònia
 Otitis mitjana
 Conjuntivitis
 Altres (especificar) _____

3. Visites al centre d'AP (atenció urgent o visita espontànea)

Visites d'AP d'urgències   Sí   Quantes?   0   1   2   3   més de 3

4. Motiu/s: Problemes respiratoris vies altes: refredat comú, rinofaringitis aguda, faringitis, amigdalitis, ...
 Problemes respiratoris vies baixes: laringitis, bronquitis aguda, asma, bronquiolitis, pneumònia
 Otitis mitjana
 Conjuntivitis
 Altres (especificar) _____

5. Preneu alguna mesura per prevenir que el vostre nadó estigui exposat al fum del tabac?

Sí   No   NS/NC   **Quines?** (Marqueu amb una creu el que respongui la persona que en té cura)

6. Dintre de casa? (Pregunta oberta, marqueu les respostes sense donar-ne exemples)

Fumar a casa però quan ho ha el nadó
 Fumar a casa però no en presència del nadó
 Fumar només en zones limitades de casa
 Ventilador les zones de la casa on es fuma
 Fumar a la finestra
 Fumar al balcó o a la terrassa amb la porta oberta
 Reduir-ne el consum dins de casa
 Demanar a les visites que no fumin dins de casa
 Fumar al balcó o a la terrassa amb la porta tancada
 Prohibir totalment que es fumi dins de casa
 Altres (especifiqueu-ho) _____
 NS/NC

7. Al cotxe? (Pregunta oberta, marqueu les respostes sense donar-ne exemples)

No fumar al cotxe en presència del nadó
 Fumar al cotxe en presència del nadó, però amb la finestra oberta
 No fumar mai al cotxe
 Altres (especifiqueu-ho) _____
 NS/NC

8. Fora de casa? (Pregunta oberta, marqueu les respostes sense donar-ne exemples)

Si podeu escollir, aneu a llocs on està prohibit fumar o no es fuma
 Quan aneu amb el nadó no aneu a espais tancats on es fumi
 No fumar en presència del nadó a l'exterior
 Altres _____
 NS/NC

9. En resum, podríem dir que a casa vostra...? (Llegiu les opcions i marqueu amb una creu la que correspongui)

Ningú pot fumar
 Només es pot fumar en alguns llocs de la casa
 Es pot fumar a tot arreu (no hi ha normes)
 NS/NC

12. Alguna persona que fumava habitualment dintre de casa, ha deixat de fumar?   Sí   No

11. En relació al nadó, quina o quines són aquestes persones?

Mare   Pare   Company/a   Avi   Àvia   Germans   Altres (especificar) _____

QRD

Visita Seguiment 6 mesos

Seguiment en relació a la salut del nadó:
visites urgents hospitalàries:

visites urgents d'AP:

Mesures per prevenir l'exposició:

Canvis en condició de fumador entre les
persones que conviuen amb el bebè:

VISITA SEGUIMENT ALS 6 MESOS DE L'INICI DE L'ESTUDI

Data visita: / /

Codi Nadó:
Núm. grup   Núm. equip   Núm. nadó   Inicials nadó

En els últims tres mesos, el bebè ha tingut **patologies agudes** relacionades amb el tabaquisme passiu?
(Omplir amb dades del historial i/o de la informació que ens donin els cuidadors):

1. Visites Hospitalàries (URGÈNCIES) per patologies agudes:

No ha fet visites hospitalàries   Sí   Quantes?   0   1   2   3   més de 3

2. Motiu/s:

- Problemes respiratoris vies altes: refredat comú, rinofaringitis aguda, faringitis, amigdalitis, ...
- Problemes respiratoris vies baixes: laringitis, bronquitis aguda, asma, bronquiolitis, pneumònia
- Otitis mitjana
- Conjuntivitis
- Altres (especificar) _____

3. Visites al centre d'AP (atenció urgent o visita espontànea)

Visita d'AP d'urgències   Sí   Quantes?   0   1   2   3   més de 3

4. Motiu/s:

- Problemes respiratoris vies altes: refredat comú, rinofaringitis aguda, faringitis, amigdalitis, ...
- Problemes respiratoris vies baixes: laringitis, bronquitis aguda, asma, bronquiolitis, pneumònia
- Otitis mitjana
- Conjuntivitis
- Altres (especificar) _____

5. Preneu alguna mesura per prevenir que el vostre nadó estigui exposat al fum del tabac?

Sí   No   NS/NC   **Quines?** (Marqueu amb una creu el que respongui la persona que en té cura)

6. Dintre de casa? (Pregunta oberta, marqueu les respostes **sense donar-ne exemples**)

- Fumar a casa però quan ho ha el nadó
- Fumar a casa però no en presència del nadó
- Fumar només en zones limitades de casa
- Ventilador les zones de la casa on es fuma
- Fumar a la finestra
- Fumar al balcó o a la terrassa amb la porta oberta
- Reduir-ne el consum dins de casa
- Demanar a les visites que no fumin dins de casa
- Fumar al balcó o a la terrassa amb la porta tancada
- Prohibir totalment que es fumi dins de casa
- Altres (especifiqueu-ho) _____
- NS/NC

7. Al cotxe? (Pregunta oberta, marqueu les respostes **sense donar-ne exemples**)

- No fumar al cotxe en presència del nadó
- Fumar al cotxe en presència del nadó, però amb la finestra oberta
- No fumar mai al cotxe
- Altres (especifiqueu-ho) _____
- NS/NC

8. Fora de casa? (Pregunta oberta, marqueu les respostes **sense donar-ne exemples**)

- Si podeu escollir, aneu a llocs on està prohibit fumar o no es fuma
- Quan aneu amb el nadó no aneu a espais tancats on es fumi
- No fumar en presència del nadó a l'exterior
- Altres _____
- NS/NC

9. En resum, podríem dir que a casa vostra...? (Llegiu les opcions i marqueu amb una creu la que correspongui)

- Ningú pot fumar
- Només es pot fumar en alguns llocs de la casa
- Es pot fumar a tot arreu (no hi ha normes)
- NS/NC

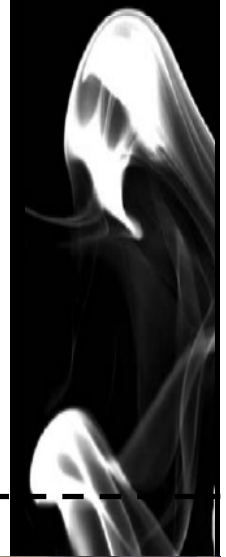
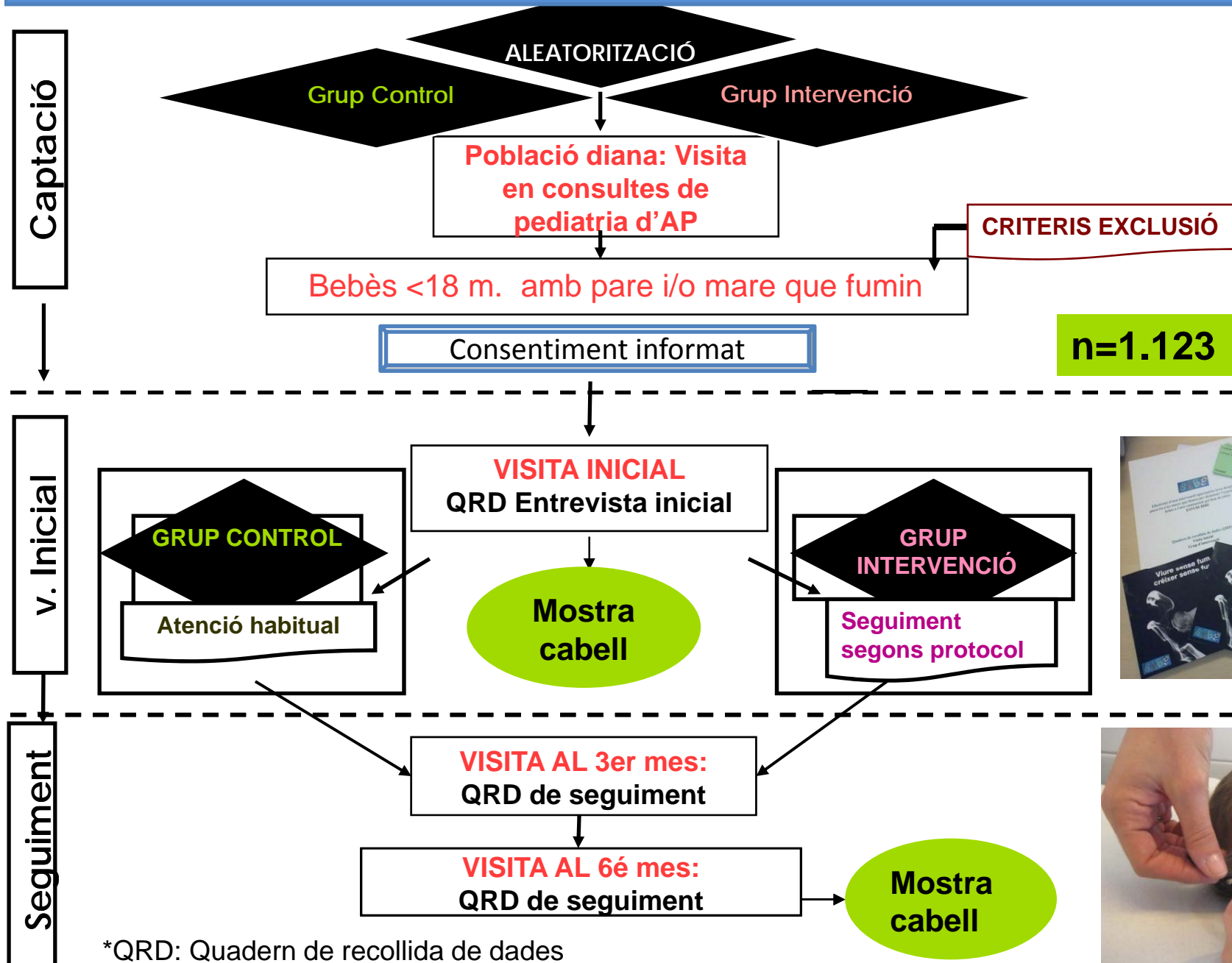
12. Alguna persona que fumava habitualment dintre de casa, ha deixat de fumar?   Sí   No

11. En relació al nadó, quina o quines són aquestes persones?

Mare   Pare   Company/a   Avi   Àvia   Germans   Altres (especificar) _____

ALGORITME DE L'ESTUDI

*QRD: Quadern de recollida de dades

GRÀCIES

